

Gebruik van consultatiemogelijkheid voor het Aanvullingsbesluit geluid op persoonlijke titel door Evertjan Janssen, werkzaam bij de omgevingsdienst ZHZ.

Met deze memo maak ik graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op het Aanvullingsbesluit geluid (Abg) dat tot en met 8 april ter consultatie voor ligt.

De algemene indruk is dat het Abg onder andere de burgers beschermt tegen ongecontroleerde toename van geluid. Ook de volgende wijzigingen kunnen als een verbetering van de bescherming tegen geluidsoverlast worden gezien:

- Het berekenen van de binnenwaarde op basis van de gecumuleerde geluidbelasting op de gevel;
- De eis van een geluidluwe gevel bij een geluidbelasting boven de grenswaarde;
- De aanscherping van de norm voor vervangende nieuwbouw met 5 dB.

Er zijn echter ook enkele punten die ik graag onder uw aandacht wil brengen.

Het aangepaste en vereenvoudigde normstelsel

Het vereenvoudigen van het normstelsel is een prima uitgangspunt. Het is de bedoeling dat gemiddeld genomen het beschermingsniveau het zelfde zal blijven. Is objectief onderzocht of het beschermingsniveau met het voorgestelde normstelsel met de vele uitzonderingen (toegestane overschrijdingen) gelijk blijft? Is het überhaupt verstandig om het beschermingsniveau gelijk te houden, mede gezien het advies en aanbevelingen van de WHO voor omgevingsgeluid?

Het WHO advies is maximaal 53 dB ter plaats van woningen. Belangrijk is dat nu wetenschappelijk is aangetoond dat er relevant risico vanaf 59,3 dB (LDEN) is voor o.a. hartziekten. De normering voor buitenstedelijke wegen (voornamelijk Rijkswegen) worden in het Abg toch verhoogd tot 65 dB Lden

(art 5.78 n) Paragraaf 5.1.4.2a.3 is van toepassing op het geluid van verharde gemeentewegen en waterschapswegen, niet zijnde een erf in de zin van het Reglement verkeerstekens en verkeersregels 1990, met een verkeersintensiteit die gemiddeld over een kalenderjaar groter is dan 1000 motorvoertuigen (mtv) per etmaal. Het is op zich prima dat er een ondergrens wordt gesteld aan het aantal mvt/etmaal. Zeker voor wegen waar de woningen niet dicht op de weg zijn gelegen. Zelfs binnenstedelijk in smalle oude stadcentra met klinkerbestrating zullen wegen onder bijvoorbeeld de 250 mvt/etmaal niet zorgen voor hoge geluidbelastingen. Echter, voor smalle binnenstedelijke wegen, waar de woningen dicht op de weg zijn gelegen, zal klinkerbestrating vaak leiden tot geluidbelastingen ruim boven de standaardwaarde bij een intensiteit van onder de 1000 mvt.

(art 5.78 o) 1. Voor de toepassing van paragraaf 5.1.4.2a.3 wordt onder wijziging van een gemeenteweg of waterschapsweg verstaan: a. het verplaatsen van één of meer rijstroken met meer dan 2 m. Het is op zich prima dat er een ondergrens wordt gesteld en dat bij situaties waarbij een weg minder dan bijvoorbeeld 0,5 m opschuift geen onderzoek hoeft te worden gedaan naar de toename. Er lijkt echter niet te zijn gedacht aan smalle binnenstedelijke wegen, waar de woningen dicht op de weg zijn gelegen. Ook als de weg minder dan 2 meter naar de woningen opschuift kan dat in dergelijke gevallen toch ruim meer dan 1,5 dB toename opleveren.

Artikel 5.78z (overschrijding grenswaarde in geval van bouwkundige maatregelen; niet-geluidgevoelige gevel) 1. Een omgevingsplan dat een nieuw geluidgevoelig gebouw toelaat, kan voorzien in een hogere waarde dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 5.78u, als:
b. aan het gebouw zodanige bouwkundige maatregelen worden getroffen dat het geluid op de te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie niet hoger is dan de grenswaarde.
De ervaring heeft ons al geleerd dat de afscherming van een te openen deel geen duurzame maatregel en niet goed handhaafbaar is, dan wel tot veel extra kosten voor toezicht en handhaving gaat leiden.

Advies:

Objectief onderzoeken of het beschermingsniveau gelijk blijft, rekening houden met het advies van de WHO en het niet verhogen van grenswaarden.

Ondergrens aan het aantal mvt/etmaal beter onderzoeken en onderbouwen of verlagen naar

bijvoorbeeld 250 bij toepassing van klinkers en 500 bij asfalt indien de weg op minder dan bijvoorbeeld 6 m van geluidgevoelige objecten is gelegen. Bij meer dan 6 m afstand lijkt de grens van 1000 mvt/etmaal op zich prima te werken.

Ondergrens voor het verplaatsen / opschuiven van een weg met 2 m beter onderzoeken en onderbouwen of verlagen naar bijvoorbeeld 0,5 m indien de weg op minder dan bijvoorbeeld 6 m van geluidgevoelige objecten is gelegen. Bij meer dan 6 m afstand lijkt de grens van 2 m op zich prima te werken.

Geen uitzondering maken op de regel dat de uitwendige scheidingsconstructie van de gevel waarop de grenswaarde wordt overschreden geen te openen delen bevat.

Geluidproductieplafonds rondom een industrieterrein

Beschermen geluidgevoelige gebouwen nabij de grens van een industrieterrein en dubbele toetsing
Om geluidgevoelige gebouwen gelegen dicht bij de rand van een industrieterrein te beschermen, kan het noodzakelijk zijn extra geluidreferentiepunten toe te voegen aan het wettelijk vastgestelde cordon van geluidreferentiepunten. Onduidelijk is of voor deze extra geluidreferentiepunten een omgevingstoets moet worden uitgevoerd bij eerste vaststelling.

Doordat het Abg geen mogelijkheid biedt de wettelijk vastgestelde geluidreferentiepunten te verwijderen, ontstaat de kans dat een "dubbele toetsing" wordt geïntroduceerd. Dit is niet gewenst.

Advies: Overwegen om bij eerste vaststelling de extra toegevoegde geluidreferentiepunten te mogen vaststellen zonder dat voor deze geluidreferentiepunten een omgevingstoets moet worden uitgevoerd. Ook wil ik uw aandacht vragen om een oplossing te zoeken om "dubbele toetsing" vanwege extra toegevoegde geluidreferentiepunten te voorkomen.

Basisgeluidemissie of juist ipv daarvan geluidbelastingkaarten toekomstige situatie.

Onduidelijk is wat de juridische status (en te stellen voorwaarden en eisen) van een basisgeluidemissie is/zijn. Ook is onduidelijk welke procedure een gemeente moet doorlopen om de basisgeluidemissie vast te stellen dan wel aan te passen. Tevens kan de vraag worden gesteld hoe een aanpassing of wijziging van de basisgeluidemissie zich verhoudt ten opzichte van een aanpassing of wijziging van het omgevingsplan.

Bij gemeenten kunnen op specifieke lokale wegen de intensiteiten binnen enkele jaren enorm toenemen doordat bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk op een daarvoor nog rustige weg wordt ontsloten.

Wellicht is het mede daarom een betere optie om te zorgen dat bijvoorbeeld om de 2 jaar de geluidbelasting voor de toekomstige situatie (over 10 jaar) wordt door gerekend. Voor de verkeersintensiteiten en andere gegevens, zoals wegdekverharding, kan dan net als nu uitgegaan worden van de toekomstige situatie inclusief planontwikkelingen. Het lijkt verstandig om hierbij dan uit te gaan van een extra verhoging van verkeersintensiteiten met 40 % (1,5 dB), zodat vooral ook het binnen niveau extra beschermd wordt en het oude "handhavingsgat" zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Het maken van rekenmodellen is gezien de beschikbare digitale informatie relatief eenvoudig.

Vermoedelijk zal het meeste tijd / geld gaan zitten in het maken goede verkeersmodellen voor toekomstige situaties inclusief de juiste actuele (en toekomstige) wegdekverhardingen.

Omdat het maken van nieuwe geluidbelastingkaarten voor de toekomstige situatie (over 10 jaar) relatief eenvoudig is kan, indien de verkeersmodellen adequaat zijn, dat vaker dan de eerder voorgestelde 5 jaar gebeuren. Deze geluidbelastingkaarten en rekenmodellen kunnen dan vrij eenvoudig (als basis) gebruikt worden voor de berekening van de geluidbelastingen bij allerlei nieuwe ontwikkelingen. Dit levert tevens een belangrijke lastenverlichting op.

Advies: ik adviseer u om meer duidelijkheid te verschaffen over (de te stellen eisen en voorwaarden aan) de basisgeluidemissie en de juridische status daarvan. Tevens adviseer ik u om na te gaan of een ander soort geluidbelastingkaart (de toekomstige situatie inclusief planontwikkelingen en een extra verhoging van 40 % (1,5 dB) niet veel meer voordelen oplevert en de onderzoekslasten sterk kan verminderen.

Wetteksten van het Aanvullingsbesluit geluid

Ik begrijp dat de grootste zorg is besteed aan het zo goed mogelijk formuleren van het Abg en de Nota van Toelichting. Over het algemeen is dat ook zeker gelukt. Helaas zijn teksten van artikelen in het Aanvullingsbesluit geluid soms onduidelijk opgesteld. Hierdoor zijn de artikelen op meerdere manieren te interpreteren. Ook verwijzingen naar artikelen onderling kloppen niet altijd. Tot slot sluit de artikelsgewijze toelichting niet altijd aan bij het artikel. Hierdoor is het lastig om de werking van de Omgevingswet goed te kunnen beoordelen.

Advies: ik adviseer u om samen met de decentrale bestuursorganen botsproeven te organiseren om de werking van het Abg als onderdeel van de Omgevingswet te testen en mogelijk hierop de artikelen uit het Abg aan te passen.

Ik vertrouw erop u een passende reactie te hebben gegeven op het Aanvullingsbesluit geluid dat ter consultatie voorligt. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen E.J.H. Janssen.